

שני סיפורים על השלכת אדם אל הבור למען אשר ימות בו Gen 37.4

משה צפור – הקבלות ומערכת השוואות במקרא

[מכללת גבעת ושינגטון](#)

המחלקה לתנ"ך, אוניברסיטת בר-אילן

בר' לו 28-4 את יוסף	יר' לח 4-13, 28 את ירמיהו
4 וַיִּרְאוּ אֶחָיו כִּי אִתּוֹ אֶהָב אָבִיהֶם מִכָּל אֶחָיו וַיִּשְׁנְאוּ אֹתוֹ וְלֹא יָכְלוּ דַבְּרוֹ לְשָׁלֵם [...] 18 וַיִּתְּנֵבְלוּ אֹתוֹ לְהַמִּיתוֹ. 19 וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל אֶחָיו: הֲנֵה בָעַל הַחֲלָמוֹת הַלְזָה בָּא; 20 וְעַתָּה לָכֵן וְנִהְרָגְהוּ וְנִשְׁלַכְהוּ בְּאֶחָד הַבְּרוֹת וְאָמְרָנוּ חִיָּה רָעָה אֲכָלְתָּהּ וְנִרְאָה מִה יִהְיֶה חֲלֹמֹתָיו 21 וַיִּשְׁמַע רְאוּבֵן וַיַּצִּלְהוּ מִיָּדָם וַיֹּאמְרוּ: לֹא נִכְנְנוּ נַפְשׁ 22 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם רְאוּבֵן: אֵל תִּשְׁפְּכוּ דָם הַשְּׁלִיכוּ אֹתוֹ אֶל הַבּוֹר הַזֶּה אֲשֶׁר בְּמִדְבָּר וְיָד אֵל תִּשְׁלַחוּ בּוֹ לְמַעַן הֲצִיל אֹתוֹ מִיָּדָם לְהִשְׁבּוֹ אֶל אָבִיו. 23 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר בָּא יוֹסֵף אֶל אֶחָיו וַיִּפְּשִׁטוּ אֶת יוֹסֵף אֶת כְּתֹנֶתוֹ [...] 24 וַיִּקְחֵהוּ וַיִּשְׁלַכְהוּ אֹתוֹ הַבְּרָה וְהַבּוֹר רֶק אֵין בּוֹ מַיִם [...] 4 וַיֹּאמְרוּ הַשָּׂרִים אֶל הַמֶּלֶךְ יוֹמֵת נָא אֶת הָאִישׁ הַזֶּה [...] כִּי הָאִישׁ הַזֶּה אֵינָנו דֹרֵשׁ לְשָׁלוֹם לְעַם הַזֶּה כִּי אִם לְרָעָה 5 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ צְדָקְיָהוּ: הֲנֵה הוּא בְּיַדְכֶם כִּי אֵין הַמֶּלֶךְ יוֹכֵל אֶתְכֶם דַּבֵּר. 6 וַיִּקְחוּ אֶת יִרְמְיָהוּ וַיִּשְׁלַכּוּ אֹתוֹ אֶל הַבּוֹר [...] וּבְבוֹר אֵין מַיִם כִּי אִם טֵיט וַיִּטְבַּע יִרְמְיָהוּ בְטֵיט [...] 8 וַיֵּצֵא עֶבֶד-מֶלֶךְ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ וַיְדַבֵּר אֶל הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר: 9 אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ! הֲרַעוּ הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשׂוּ לְיִרְמְיָהוּ הַנְּבִיא אֶת אֲשֶׁר הַשְּׁלִיכוּ אֶל הַבּוֹר, וַיָּמָת תַּחֲתָיו מִפְּנֵי הָרָעָב כִּי אֵין הַלֶּחֶם עוֹד בְּעִיר! 10 וַיַּצִּוֵה הַמֶּלֶךְ אֶת עֶבֶד-מֶלֶךְ הַכּוּשִׁי, לֵאמֹר: קַח בְּיָדְךָ מִזֶּה שְׁלֹשִׁים אֲנָשִׁים וְהַעֲלִית אֶת יִרְמְיָהוּ הַנְּבִיא מִן הַבּוֹר בְּטָרֶם יָמוּת. 11 וַיִּקַּח עֶבֶד-מֶלֶךְ אֶת הָאֲנָשִׁים בְּיָדוֹ וַיָּבֵא בֵּית הַמֶּלֶךְ אֶל תַּחַת הָאוֹצָר וַיִּקַּח מִשָּׁם בְּלוֹי הַסְּחָבוֹת (סחבות) וּבְלוֹי מִלְּחִים וַיִּשְׁלַחֵם אֶל יִרְמְיָהוּ אֶל הַבּוֹר בַּחֲבָלִים. 12 וַיֹּאמֶר עֶבֶד-מֶלֶךְ הַכּוּשִׁי אֶל יִרְמְיָהוּ: שִׁים נָא בְּלוֹאֵי הַסְּחָבוֹת וְהַמִּלְּחִים תַּחַת אֲצִלוֹת יָדֶיךָ מִתַּחַת לַחֲבָלִים וַיַּעַשׂ יִרְמְיָהוּ כֵן. 13 וַיִּמְשְׁכוּ וַיַּעֲלוּ אֹתוֹ מִן הַבּוֹר [...] 28 וַיֵּשֶׁב יִרְמְיָהוּ בַּחֲצַר הַמְּטָרָה עַד יוֹם אֲשֶׁר נִלְכְּדָה יְרוּשָׁלַם.	4 וַיִּרְאוּ אֶחָיו כִּי אִתּוֹ אֶהָב אָבִיהֶם מִכָּל אֶחָיו וַיִּשְׁנְאוּ אֹתוֹ וְלֹא יָכְלוּ דַבְּרוֹ לְשָׁלֵם [...] 18 וַיִּתְּנֵבְלוּ אֹתוֹ לְהַמִּיתוֹ. 19 וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל אֶחָיו: הֲנֵה בָעַל הַחֲלָמוֹת הַלְזָה בָּא; 20 וְעַתָּה לָכֵן וְנִהְרָגְהוּ וְנִשְׁלַכְהוּ בְּאֶחָד הַבְּרוֹת וְאָמְרָנוּ חִיָּה רָעָה אֲכָלְתָּהּ וְנִרְאָה מִה יִהְיֶה חֲלֹמֹתָיו 21 וַיִּשְׁמַע רְאוּבֵן וַיַּצִּלְהוּ מִיָּדָם וַיֹּאמְרוּ: לֹא נִכְנְנוּ נַפְשׁ 22 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם רְאוּבֵן: אֵל תִּשְׁפְּכוּ דָם הַשְּׁלִיכוּ אֹתוֹ אֶל הַבּוֹר הַזֶּה אֲשֶׁר בְּמִדְבָּר וְיָד אֵל תִּשְׁלַחוּ בּוֹ לְמַעַן הֲצִיל אֹתוֹ מִיָּדָם לְהִשְׁבּוֹ אֶל אָבִיו. 23 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר בָּא יוֹסֵף אֶל אֶחָיו וַיִּפְּשִׁטוּ אֶת יוֹסֵף אֶת כְּתֹנֶתוֹ [...] 24 וַיִּקְחֵהוּ וַיִּשְׁלַכְהוּ אֹתוֹ הַבְּרָה וְהַבּוֹר רֶק אֵין בּוֹ מַיִם [...] 25 וַיִּשְׂאוּ עֵינֵיהֶם וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה אֲרֻחַת יִשְׁמַעְאֵלִים בָּאָה מִגְּלַעַד וּגְמָלֵיהֶם נִשְׂאִים נִבְאָת וְצָרִי וְלֹט, הוֹלְכִים לְהוֹרִיד מִצְרַיִמָּה. 26 וַיֹּאמֶר יְהוּדָה אֶל אֶחָיו: מַה בָּצַע כִּי נִהְרָג אֶת אֶחָיו וְכִסִּינוּ אֶת דָּמוֹ? 27 לָכֵן וְנִמְכְּרָנוּ לְיִשְׁמַעְאֵלִים וַיִּדְנוּ אֵל תְּהִי בּוֹ כִּי אֶחָיו בְּשָׂרְנוּ הוּא! וַיִּשְׁמְעוּ אֶחָיו. 28 וַיַּעֲבְרוּ אֲנָשִׁים מִדִּינִים סַחְרִים, וַיִּמְשְׁכוּ וַיַּעֲלוּ אֶת יוֹסֵף מִן הַבּוֹר וַיִּמְכְּרוּ אֶת יוֹסֵף לְיִשְׁמַעְאֵלִים בְּעֶשְׂרִים כֶּסֶף וַיָּבִיאוּ אֶת יוֹסֵף מִצְרַיִמָּה.

[לוח הסימנים](#)

על מהותו של המפעל, מטרתו ושיטתו, ראו: [מתווה](#)